

Nieuwsbrief Historische Vereniging Voorburg

Nr. 31, april 2003.

Secretariaat HVV
Postbus 49, 2270 AA Voorburg
Tel. 079-3417604
info@historischvoorburg.nl

Het bestuur nodigt hierbij de leden en donateurs uit tot het bijwonen van de

16e Algemene ledenvergadering in MUSEUM SWAENSTEYN

op donderdag 24 april 2003, aanvang 20.00 uur
Herenstraat 101, Voorburg. De zaal is open om 19.45 uur.

Zoals gebruikelijk zal ook deze ledenvergadering in twee gedeelten worden gesplitst. Het gedeelte vóór de pauze is gewijd aan de ledenvergadering.

De **agenda** luidt als volgt:

1. Opening door de voorzitter
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Verslag 15e algemene ledenvergadering op 28 november 2002 (bijgaand)
5. Jaarverslag 2002 (bijgaand)
6. Financieel verslag 2002 (bijgaand)
7. Verslag financiële controlecommissie 2002
8. Benoeming financiële controlecommissie 2003
9. Benoeming en herbenoeming bestuursleden
10. Werkgroepen, stand van zaken
11. Rondvraag
12. Sluiting

Pauze ca. 20.45 uur tot 21.00 uur Tijdens deze pauze wordt u een kopje koffie aangeboden. Eventueel kunt u een kijkje nemen in de nieuwe tentoonstelling.

Na de pauze zal de heer **Martin Hooymans** een lezing houden onder de titel

"Van chaos en orde; ervaringen uit het boerderijenonderzoek"

Er wordt op het ogenblik hard gewerkt aan een boek over boerderijen in Voorburg. Maar hoe komen die verhalen tot stand, hoe komen de auteurs eigenlijk aan gegevens? De heer Hooymans zal ons het fijne vertellen over het hoe en wat van het boerderijenonderzoek. Spreker werkt al geruime tijd aan de genealogie van de familie Hooijmans/Hooymans en is zodoende in de archieven van Voorburg beland. De laatste vier jaar is hij bezig met een boek over de boerderijen waar de familie in de Vlietstreek (Voorburg-Veur-Voorschoten) zoal heeft gezeten. En zo kwam hij in aanraking met de HVV, die hem gevraagd heeft mee te werken aan het boerderijenboek.

Wij hopen velen van u weer te mogen begroeten.

Na afloop van de lezing wordt u een drankje aangeboden en kunt u nog wat napraten met bestuursleden.

Geachte leden,

In november 2002 heb ik de (symbolische) voorzittershamer van de Historische Vereniging Voorburg overgenomen van mevrouw Klaartje van Tuil. In de pauze van de enerverende ledenvergadering sprak een van u mij er op aan: "ik wist wel dat ze je zouden strikken". Nou, zo voelt het niet. Elke vereniging heeft een voorzitter nodig, maar ik voel me niet 'gestrikt', integendeel. Besturen van HVV is een zeer plezierige bezigheid, omdat er goede mensen zijn die veel voor de vereniging doen. En omdat ze dat wat ze doen, enthousiast en goed doen. En dat straalt vanzelf ook af op de voorzitter.

Ik ben lid geworden van de Historische Vereniging uit interesse voor de historie, vooral de historie van mijn eigen directe omgeving. Wat ik vandaag mee maak heeft zijn wortels in het verleden, kennis van die wortels maakt het dagelijkse leven interessanter en uitdagender. Zelfs de hutspot (nu we het toch over wortels hebben) smaakt beter als je weet waar dat gerecht vandaan komt. Ook de HVV van nu, is een product van de geschiedenis. De HVV is een nog jonge vereniging maar heeft toch al weer 10 jaar er op zitten. Het klapstuk komt eind 2003, dan is het jubileum een feit.

Voor zo'n jonge club heeft de HVV een rijk ledenbestand. Dat is gegroeid door een zeer slim 'marketingbeleid', met name rond de open monumentendag. Ieder jaar weer worden er tientallen leden geworven. Werven van leden is een, behoud van die leden is een tweede. Ik ben er van overtuigd dat onze nieuwe leden ook lid blijven omdat ze van de HVV regelmatig een uitstekend tijdschrift ontvangen. Het tijdschrift van de historische vereniging is het beste visitekaartje dat men zich kunt wensen. De inhoud en de vorm zijn van een hoog gehalte.

Een speciale rol hierbij speelde altijd onze vormgeefster Rietje Trapman. Na een tiental jaren het uiterlijk van ons tijdschrift gestalte te hebben gegeven, houdt zij er echter mee op. Wij hopen o.a. op de Algemene Ledenvergadering mevrouw Trapman persoonlijk dank te kunnen zeggen en aandacht te schenken aan hetgeen zij afgelopen tien jaar voor de vereniging heeft gedaan.

Een en ander betekent dat er een nieuwe (enigszins gewijzigde) vormgeving voor het tijdschrift zal komen. Tegelijkertijd zal ook het logo en onze nieuwsbrief aangepast worden.

Het eerste tijdschrift in de nieuwe vorm zult u al spoedig tegemoet mogen zien.

Vervolgens verschijnt dit najaar dan het boerderijenboek, een uitgebreide uitgave over boerderijen in Voorburg. Onlangs hebben we een plan gemaakt voor de financiering van dit lijvige boekwerk.

Naast deze klassiek papieren uitgaven komt er dit jaar als toetje ook nog een digitaal product van de HVV uit: een Cd-rom waarop alle uitgaven over de geschiedenis van Voorbrug terug te vinden zijn. Genoeg om naar uit te zien, en dus ook genoeg te doen. Om te beginnen de ledenvergadering van 24 april aanstaande. U komt toch ook?

Renier van Gelooven, voorzitter
Voorburg, maart 2003

Bestuursbenoeming en herbenoeming

- Het Bestuur prijst zich bijzonder gelukkig de heer mr. A.J.T. Verkerk bereid gevonden te hebben om een der vacatures in het Bestuur te vervullen. De heer Verkerk is gepensioneerd jurist en heeft in zijn arbeidzaam leven diverse functies bekleed, laatstelijk als directeur bedrijfspensioenfonds voor de metaalnijverheid. In Voorburg was hij o.a. actief in de besturen van het Huygens Lyceum, museum Swaenesteijn, museum Hofwyck, stichting Nationaal Huygensmonument en Stichting Voorburg Promotie. Thans is hij nog secretaris van de stichting Christiaan Huygens wetenschapsprijs en voorzitter Ver. "de Sphinx". De heer Verkerk wordt in de komende Ledenvergadering voorgesteld ter officiële benoeming in het Bestuur.
- De heer J.L. Kok, penningmeester, is aan de beurt van aftreden, maar herbenoembaar. De heer Kok heeft zich tot herbenoeming bereid verklaard.

Verslag van de 15e Algemene Ledenvergadering

Op 28 november 2002, aanvang 20.00 uur
in de Voorhof en in Museum Swaensteyn te
Voorburg

Aanwezig: 42 leden, waarvan 7 bestuursleden.
Afwezig met kennisgeving: M.A.P. van Haersma
Buma, mw. E. Hartwig, mw. J. Looye, mw. C.
Röder, hr. en mw. Scharroo, K.A.B. Tubbing,
A.T.J. Verkerk en mw. H. van Zanten-Ploeger,

1. Opening door de voorzitter

De voorzitter, mevrouw K. van Tuil, heet eenieder
van harte welkom, in het bijzonder die leden die
nog niet eerder een algemene ledenvergadering
bijwoonden, en de spreker van vanavond, de
heer H. Brouwer Schut.

Zij biedt namens het Bestuur excuses aan voor
de wijziging van locatie voor deze vergadering op
het laatste moment. Museum Swaensteyn bleek
vanwege de opening van de nieuwe
tentoonstelling deze middag helaas ten tijde van
deze vergadering nog niet toegankelijk. Vandaar
dat op het laatste moment besloten moest
worden de vergadering te verhuizen naar de
Voorhof.

2. Vaststelling agenda

De aanwezigen kunnen zich vinden in de
voorgestelde agenda.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

- Van een aantal leden is bericht van verhindering
ontvangen (zie bovengenoemd).
- Dezer dagen is een nieuwe uitgave van het
tijdschrift Historisch Voorburg verschenen, met
redactionele artikelen over "Hoekenburg en
Arentsburgh", "Middenburg – Sonnenburgh" en
"Vreugd en Rust"; dit nummer is inmiddels aan de
leden toegezonden.

4. Verslag 14^e Algemene Ledenvergadering op 25 april 2002

T.a.v. de tekst:

- Ad punt 5 op blz. 4 5^e regel: de heer C.L. van
der Leer zou deze zin wat gewijzigd willen zien, in
die zin dat hij heeft opgemerkt dat het "goed is
om de gemaakte afspraken nog eens op een rijtje
te zetten".

N.a.v. het verslag:

- Ad punt 6 op blz. 4 onderaan m.b.t. het jubi-
leum, vraagt de heer G.P. Bachman zich af of
er al iets bekend is t.a.v. het jubileum. De voor-
zitter merkt op dat hierover op een later tijdstip
in deze vergadering zal worden gesproken.
Onder dankzegging aan de samenstelster
wordt het verslag vervolgens goedgekeurd.

5. Begroting 2003

De penningmeester, de heer J.L. Kok, geeft
een korte toelichting op de begroting, die op
pagina 8 van Nieuwsbrief 27 – tevens
uitnodiging/agenda voor deze vergadering – is
opgenomen.

Uit de cijfers blijkt dat de begroting sluit met een
nadelig saldo van € 5.810. De penningmeester
licht toe dat in verband met het 10-jarig bestaan
van de HVV komend jaar besloten is een mooi
boek over Boerderijen (2003 is het Jaar van de
Boerderij) uit te geven. Dit zal gedeeltelijk in
kleur worden uitgegeven. Ook zal een fotoboek
worden uitgegeven van de buitenplaatsen in
Voorburg. Dit alles brengt hogere
productiekosten met zich mee. Mede hierdoor
zijn ook de baten uit advertentie- en sponsor-
gelden wat hoger gesteld.

Van het te verwachten nadelig resultaat ad
€ 5.810 zal daarom een bedrag van € 4.810 ten
laste gebracht worden van het Fonds externe
publicaties.

Op de vraag van mevrouw E. de Vries over de
grootte van het Fonds externe publicaties en
het Fonds algemeen, antwoordt de penning-
meester dat deze resp. € 6.570 en € 8.070
groot zijn.

Vanuit de vergadering wordt geopperd dat - ter
besparing van portokosten - de zojuist toege-
zonden nieuwe uitgave van het tijdschrift ook
hier ter vergadering uitgedeeld had kunnen
worden. Uitgelegd wordt dat dit administratief
echter veel uitzoekwerk kost. Vandaar dat
hiervoor niet is gekozen.

Desgevraagd antwoordt de penningmeester dat
aan advertentie- en sponsorgelden getracht zal
worden een € 3.000 binnen te halen. Hij roept
de leden op om hieraan ook mee te werken en
geïnteresseerde sponsors aan het Bestuur door
te geven.

De penningmeester wordt vervolgens bedankt
voor het opstellen van deze begroting, die met
algemene stemmen wordt aangenomen.

6. Uitslag Ledenenquête

Het Bestuur heeft getracht uit de ingezonden reacties op deze enquête een grote lijn te halen. De inzenders lijken het bestuursbeleid te ondersteunen en te waarderen.

Op de vraag naar interesses voor nieuwe activiteiten kwam weinig respons. Het Bestuur zal zich nog beraden over wat nog verder met deze reacties te doen valt.

7. Open Monumentendag

Bekendmaking winnaar Handelsspel.

De voorzitter merkt op dat de Open Monumentendag wederom zeer geslaagd is geweest. Veel leden bezochten de stand van de HVV en 19 nieuwe leden konden worden verwelkomd.

De heer R.M. van Gelooven, vice-voorzitter, weet voor deze dagen altijd zeer ingenieuze spellen te vervaardigen. Ook ditmaal was er in de stand van de HVV weer een buitengewoon leuk spel te spelen. Dit Handelsspel heeft dit jaar als winnaar opgeleverd de heer R. Hofman, aan wie een boekenbon wordt overhandigd.

8. Bestuurswisseling

- Afscheid van de 2e secretaris

De voorzitter richt zich tot de heer W. Beek, die als 2^e secretaris afscheid neemt van het Bestuur. Zij memoreert hem als iemand die de vereniging het digitale tijdperk in heeft gebracht en met name haarzelf daarin altijd met zeer veel geduld begeleid heeft. De heer Beek verzorgde altijd zeer nauwgezet de notulen en de complete ledenadministratie.

Zij betreft ook zijn vrouw, mevrouw H. Beek-Wirlds in haar dankwoord. Zij heeft haar man bijzonder ondersteund en zelf ook een aandeel in de vereniging gegeven. Als blijk van waardering ontvangt de heer Beek een boek en zijn vrouw een boeket bloemen.

De heer Beek zegt op zijn beurt dank voor de vriendelijke woorden tot hem gericht. Destijds was hij de winnaar van de prijs op Open Monumentendag, waarna hij benaderd werd door de heer Van der Stelt voor een bestuursfunctie. Hij heeft deze 6 jaar met veel plezier vervuld.

Hij wens het Bestuur een goed jubileumjaar toe.

- Installatie nieuwe voorzitter

Vervolgens gaat de voorzitter over tot het installeren van de nieuwe voorzitter, de heer Van Gelooven, omdat zijzelf ook aan de beurt van aftreden is en niet herbenoembaar is. Afgelopen jaar was de heer Van Gelooven al als vice-

voorzitter bereid de voorzitterstaken op zich te nemen. Gelet zijn leeftijd lijkt het bestuderen van de historie niet alleen voorbehouden aan grijze hoofden. Symbolisch reikt zij vervolgens de hamer over aan de nieuwe voorzitter en zegt blij te zijn dat zij nu weer als "gewoon vrijwilliger" aan de verenigingsactiviteiten kan meedoen.

De nieuwe voorzitter spreekt hierna de oudvoorzitter toe. Mevrouw Van Tuil heeft altijd met een zekere strengheid voorgezeten en alles zeer goed in de gaten gehouden, ook buiten de bestuursvergaderingen om. Het Bestuur is haar zeer erkentelijk voor alles wat zij in de afgelopen 6 jaar voor de vereniging heeft gedaan. Dit wordt met applaus onderstreept.

Hoewel zowel van de heer Beek als van mw. Van Tuil in bestuurskring nog op gepaste wijze afscheid zal worden genomen, overhandigt de nieuwe voorzitter haar nu toch ook vast een boek en een boeket bloemen.

- Herbenoeming bestuurslid

Tenslotte merkt de voorzitter op dat bestuursleden voor 4 jaar worden genoemd en daarna nog voor 2 jaar kunnen worden herbenoemd. Dit laatste is het geval met mw. I. van der Beesen, die nu aan de beurt van aftreden is. Zij verklaart zich bereid nog een termijn te aanvaarden en wordt ter vergadering herbenoemd.

9. Voornemens voor 2003

Het Bestuur stelt zich voor om komend jaar het 10-jarig bestaan duidelijk te gaan vieren. De vorm waarin ligt nog niet geheel vast, maar zal o.a. bestaan uit een feestelijke presentatie van het Boerderijenboek, het jubileumnummer.

De voorzitter meldt vervolgens dat er twee personen bereid gevonden zijn het Bestuur te versterken. Hij hoopt de namen in de volgende Algemene Ledenvergadering te kunnen voorleggen. Getracht wordt verder om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de vereniging. Er zal meer aandacht besteed worden aan Leidschendam, en het Bestuur blijft kijken in hoeverre samenwerking met de Vereniging Erfgoed Leidschendam te realiseren is.

10. Rondvraag

De heer P.B. den Bakker vraagt zich n.a.v. de laatste woorden van de voorzitter af of laatstgenoemde vereniging geïnteresseerd is in een samengaan met de HVV. Mevrouw Van Tuil antwoordt hem dat samenwerking niet wordt

afgewezen maar dat het de vraag is of zij qua doelstelling niet meer passen bij de Stichting Mooi Voorburg.

De heer J.W. Eggink merkt op dat in een tijd van een steeds meer gezamenlijk optreden met in cultuurhistorie geïnteresseerden, er winst geboekt kan worden uit meer samenwerking.

De heer Bachman wijst erop dat er nu een duidelijke opening is voor samenwerking door de lezing van vanavond en de tentoonstelling in Swaensteyn.

Hij vraagt zich daarnaast overigens af hoe het met de werkgroepen is gesteld.

De heer J.S.M. de Beer antwoordt hem dat van de stand van zaken van de werkgroepen altijd in de Voorjaars Algemene Ledenvergadering verslag wordt gedaan. Hij vertelt dat de meeste werkgroepen met hun werkzaamheden nog steeds doorgaan. Wat erbij gekomen is dat een aantal personen bezig is met bouwtechnische tekeningen en een onderzoek naar de buitenplaatsen in Voorburg. Desgevraagd antwoordt hij dat in totaal zo'n 20 personen in de werkgroepen aan het werk zijn.

Naar stamboomonderzoek blijkt momenteel niet echt veel vraag. De leden moeten zelf met een aanvraag komen. Wel komen er vanuit het land (en per e-mail soms ook vanuit het buitenland) diverse vragen naar achtergronden van families.

De heer Bachman wil graag weten of er al meer bekend is over het tijdstip van de jubileumviering. Het Bestuur denkt aan eind van het jaar, rond Open Monumentendag, rond het thema van de Boerderij en de daarmee samenhangende tentoonstelling in Swaensteyn.

Naar aanleiding van zijn hierna te houden lezing merkt de heer Brouwer Schut op dat het verhaal dat hij zal vertellen ook een duidelijk verband met de tentoonstelling heeft.

Hij is vanuit Leidschendam gevraagd om hieraan mee te werken. Mevrouw A. Oostdijk, de conservator van Swaensteyn, vult aan dat met de gemeente Leidschendam/Voorburg nauw is samengewerkt. Het was de bedoeling dat in Leidschendam een tentoonstelling over Voorburg zou worden gehouden. Dit is echter niet gelukt. Desgevraagd merkt de voorzitter tenslotte op dat het tijdstip van de excursie nog niet bekend is.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 20.45 uur dit deel van de vergadering, onder

dankzegging aan de aanwezigen voor hun komst en bijdragen in de discussie.

Na een korte pauze waarin koffie wordt gedronken in de zaal van de Voorhof, is het woord aan de heer Brouwer Schut, die een inleiding houdt over

“De geschiedenis van Leidschendam”

Spreker wijst erop dat de geschiedenis van Veur reeds in beeld is gebracht in de huidige tentoonstelling in museum Swaensteyn, waar aan na afloop van de lezing een bezoek zal worden gebracht. Hij beperkt zich hier daarom tot het dorp Leidschendam, waarover hij een groot aantal dia's laat zien. Bij de dia's licht hij het een en ander toe.

Hieronder treft u een korte inhoud aan van zijn toelichting.

Leidschendam – de dam naar Leiden – heette oorspronkelijk in 1180 “de dam naar Voorburg”. Omdat Delfland lager ligt dan Rijnland en het water altijd naar beneden – naar Delft – stroomde, ondervond Delft hier veel last van en wilde daarom een dam. Voor de scheepvaart tussen Leiden en Delft gaf dit problemen, waardoor uiteindelijk gekozen werd voor een sluis in de dam. Rond deze sluis ontstond bebouwing en dat werd Leidschendam.

Aan de hand van dia's laat spreker zien dat de landscheiding met palen is aangegeven. Veur behoorde met Stompwijk tot één Heerlijkheid, gebouwd op de oudste strandwal, parallel aan de kust. De naam Stompwijk is ontstaan uit “Sompewik”.

Vanaf 1650 gaat Leidschendam groeien. 70% van de bebouwing bestaat dan uit herbergen en bierhandelaren. Het was ook een buurtschap jagers. Leidschendam werd ook wel een “parel aan Leiden's kroon” genoemd.

In het oude wapen van Leidschendam ziet men een gouden vlek met twee gekruiste sleutels.

In 1880 werd een nieuwe kerk gebouwd bij het oude sluiscomplex. Toen bleek een nieuw sluiscomplex noodzakelijk en een nieuwe doorsteek, die in 1887/88 af was.

Rondom de sluis woonden schuitenjagers.

De Venestraat maakt deel uit van het zandpad en de landscheiding.

Er werd veel veen uitgebaggerd en op schuiten geladen. Aan het eind van de Venestraat was

een tol mede om de binnendoorweg te kunnen onderhouden.

Er waren in vroeger jaren ook veel scheepswerven in het dorp. Toen de blauwe tram door de Damlaan ging rijden, kwamen er veel Rotterdammers in Leidschendam wonen (landelijk en toch dichtbij).

In 1938 kwamen Veur en Stompwijk erbij en vormen sindsdien samen Leidschendam.

De voorzitter zegt hem veel dank voor zijn interessante lezing en overhandigt hem een "Voorburgertje".

Door de tijd gedwongen moet de heer Brouwer Schut zijn lezing beëindigen, om de aanwezigen ook nog de gelegenheid te geven in Swaensteyn de tentoonstelling te bekijken. Wellicht is er een mogelijkheid om de excursie van komend jaar naar Leidschendam te maken, waarbij de heer Brouwer Schut ons wel zou willen rondleiden.

Dit zal nader door het Bestuur worden onderzocht.

Tenslotte sluit de voorzitter om 22.00 uur de avond af en nodigt alle aanwezigen uit om in Swaensteyn de tentoonstelling te bekijken, onder het genot van een glas wijn.

Nieuwe leden sinds de Ledenvergadering van 28 november 2002

- de heer J.C.M. Bennis te Voorburg;
- de heer en mevrouw N. Verhaule te Voorburg;
- de heer en mevrouw S. van der Linden-de Jong te Voorburg;
- mevrouw J.M. van de Haterd-Hooijmans te Leidschendam;
- de heer H.P. Hooymans te Leiden;
- de heer A. Balkenende te Leidschendam;

Contributie

Bijgesloten bij deze Nieuwsbrief vindt u een acceptgirokaart voor de betaling van de contributie 2003.

Wij verzoeken u deze bijdrage liefst zo snel mogelijk aan ons over te maken.

Hartelijk dank.

De penningmeester

Bericht van Museum Swaensteyn

Zoals u zult hebben gelezen, is Museum Swaensteyn sinds kort officieel als museum geregistreerd.

Het daarbij behorende "registratiebordje" zal vrijdag 4 april a.s. om 16.00 uur door de burgemeester van Leidschendam-Voorburg, de heer mr. M.A.P. van Haersma Buma, worden "opgespijkerd" bij de ingang van het museum.

Bij deze zelfde gelegenheid zal de (oude) ambtsketen van de burgemeesters van Voorburg aan het museum worden overhandigd.

Oproep vanuit Museum Swaensteyn

In het kader van de tentoonstelling die zal worden ingericht over Voorburgse boerderijen zoals Oosterloo en Westerloo, Noordenburg, Woelwijk, Essesteijn, De Loo en Duivesteijn in het najaar van dit jaar, vraagt de conservator van Museum Swaensteyn, mw. Alexandra Oostdijk, uw hulp:

Voor de inrichting van de tentoonstelling is er nog behoefte aan (originele) gebruiks- e.a. voorwerpen en documentatie.

Mocht u haar kunnen helpen, kunt u bellen met het museum, tel: 070-3861673

of e-mailen: swaensteyn@zonnet.nl

Oproep van het Bestuur

Geen nieuwsbrief zonder oproep voor hulp. We blijven op zoek naar actieve leden, o.a. in het bestuur. Heeft u interesse om actief mee te doen, meldt (of mail) dat dan bij het secretariaat. Er liggen taken in het organiseren van excursies, we zoeken mensen om te helpen met het jubileum, de open monumentendag en - als u goed kunt fotograferen - hebben we ook nog werk voor u. Bel (079-3417604) of e-mail (info@historischvoorburg.nl) en hoor meer ...